

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název vzdělávacího materiálu:	Petr Bezruč – Slezské písně
Číslo vzdělávacího materiálu:	VY_32_INOVACE_CJL2.2.02
Autor vzdělávacího materiálu:	PhDr. Zdeňka Hůlová
Období, ve kterém byl vzdělávací materiál vytvořen:	leden 2013
Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět:	Český jazyk a literatura
Tematická oblast:	Česká literatura 1. poloviny 20. století
Ročník, pro který je vzdělávací materiál určen:	3. a 4. ročník gymnázia (vyšší stupeň)
Anotace:	Vzdělávací materiál slouží k interpretaci básnické skladby Ty a já ze sbírky Slezské písně Petra Bezruče a prohlubuje kompetence pro čtení s porozuměním. Inovuje výuku využitím pracovního listu v papírové podobě nebo na folii k projekci na meotaru.
Citace použitých zdrojů:	BEZRUČ, Petr. <i>Slezské písně</i> . 3.vyd. Praha: Československý spisovatel, 1985. ISBN nevedeno. s. 106. Vlastní zdroje.
Vzdělávací materiál vytvořen v rámci projektu Sportovní gymnázium - škola 21. století	

1. Výchozí text pro interpretaci

Petr Bezruč – Slezské písně

Ty a já

Uhni mi z cesty:
černé mám ruce a vlhké mám šaty,
kovkopem já jen a velmožem dnes ty,
z paláce ty, já jen z dřevěné chaty,
frygickou čapku mám, přes čelo stín.
A za mnou nelkají sirotků prosby,
sežrali tvoji jim zající pole,
bez srdce's, bez studu's – blesk tebe rozbi,
z Beskyd jsem, hoře a poroby syn,
robím v tvých hutích a robím v tvém dole,
žluč vře mi žilou a robím ti přece,
chytám tvá drva na zpěněné řece,
černý jsem, chud jsem, pot přes čelo letí,
nepláčou kvůli mně v Beskydách děti,
netiskl vdov jsem a nebral jim země,
zato jsem žebrákem, velmožem dnes ty, -
přijel jsi na hory? Vari ode mne,
frygickou čapku mám, uhni mi z cesty!

2. Úkoly k interpretaci textu

1. Vysvětlíte okolnosti vzniku sbírky a autorův záměr při psaní jednotlivých básní.
2. Proč básník tolik lpěl na své anonymitě?
3. K jakému žánru se řadí básně této sbírky a do jaké podoby se v některých z nich autor stylizuje?
4. Popište dialog zachycený v interpretované básni. Jakými prostředky dosahuje básník působivosti textu?
5. Pokuste se vysvětlit podstatu varování v posledním verši básně.
6. Charakterizujte básnickou formu sbírky (verš, rým, rytmus).
7. Rozeberte jazykové i básnické prostředky.